

The International School for Holocaust Studies
שלוחת ביה"ס המרכזי להוראת השואה בגבעתיים

השתלמות תש"ע 2010 – 2009

הנושא:

"בין גיבור לבין אנטי גיבור"

מטרות ההשתלמות

- א. לתאר, ללבן ולנתח סוגיות בנושא מגדר (גברים) ולעמוד על גילוי בתקופת השואה.
- ב. לפתוח צוהר להכרת ההיבטים התיאורטיים והאידיאיים של הנושא (סטריאוטיפים, דימויים, סטיגמות).
- ג. להתמקד בשתי קבוצות: לוחמים ואסירים, ולבחון את שאלת "הגיבור" ו"האנטי גיבור" באמצעות שתי קבוצות אלה.
- ד. לבחון את אופן הנצחתן של שתי קבוצות אלה ואת עיצובן בזיכרון הקולקטיבי והאינדיבידואלי לאחר סיום המלחמה.

תחומי ההשתלמות

- א. היבטים תיאורטיים:
 1. מושג "הגבורה" כמושג פילוסופי.
 2. מושג "הגבורה" במסורת ישראל.
 3. סטריאוטיפים על גברים.
 4. מושג "הגיבור" ו"האנטי גיבור" כמושג ספרותי.
- ב. היבטים אידיאיים של נושא המגדר הגברי
 1. באידיאולוגיה הנאצית
 2. באידיאולוגיה הפשיסטית.
- ג. היבטים אמנותיים של נושא המגדר הגברי
 1. במוסיקה הנאצית.
 2. באמנות המאה ה-20.
- ד. היבטים היסטוריים – מבט ממוקד
 1. גברים יהודים בשואה.
 2. המתנגדים למשטר הנאצי.
 3. הלוחמים היהודים.
 4. האסירים במחנות (כולל בעלי התפקידים).
 5. השורדים
- ה. היבטים פסיכולוגיים של נושא הלוחמים
 1. פרופיל הלוחם, המנהיג והמפקד
 2. מבנה אישיות של מנהיגי המחתרת.
 3. דילמות אישיות של לוחמים.
 4. במבט רטרוספקטיבי – שיח הלוחמים
- ו. הנצחה וזיכרון
 1. בשיח האישי
 2. הנצחה ממסדית והנצחה אישית.
 3. עיצוב הזיכרון בפיסול.
 4. בקולנוע ה"הוליבודי".
 5. בסיפורת.
 6. בספרות האוטוביוגרפית.
 7. באמנות (אסירים, שורדים, בני השורדים)

The International School for Holocaust Studies
שלוחת ביה"ס המרכזי להוראת השואה בגבעתיים

ההשתלמות כוללת:

1. הרצאות אקדמאיות בתחומים הבאים: היסטוריה, ספרות, אמנות, קולנוע וכיו"ב.
2. קריאה במקורות תיעודיים, ספרותיים ואמנותיים.
3. צפייה בסרטים תיעודיים ובסרטים אמנותיים.
4. שיח שורדים (לוחמים ואסירים).
5. ביקור במתחם המוזיאוני של "יד ושם" (סיור במוזיאון, סיור בתערוכות המתחלפות, ביקור במרכז הצפייה, הרצאה).

משך המפגשים:

28 מפגשים, 112 שעות

ההשתלמות מקנה גמול מלא עם ציון

ההשתלמות תתקיים ביום ג',

בין השעות 17:00 - 20:15

(4 שעות אקדמאיות)

נשמח לראותך נוטל חלק בהשתלמות ייחודית זו!

בברכה,

דר' פרומי שחורי,

מנהלת השלוחה

ביה"ס המרכזי להוראת השואה

"יד ושם"

שלוחת גבעתיים

השתלמות שנתית תש"ע 2009-2010

"בין גיבור לבין אנטי-גיבור"

1. יום ג', 20.10.09
20:15-17:00
פתיחה: דר' פרומי שחורי
מנהלת שלוחת ביה"ס המרכזי להוראת השואה, "יד ושם" גבעתיים
דר' חנוך בן פזי – גבורה בין פנים לבין חוץ
2. יום ג', 27.10.09
20:15-17:00
דר' עופר נור – מלכודת הגבריות: בין תשוקה לבין חרדה
3. יום ג', 3.11.09
18:30-17:00
20:15-18:45
פרופ' בן עמי פיינגולד – "גיבור" ו"אנטי גיבור" בספרות, בדרמה ובהיסטוריה
דר' פרומי שחורי – גברים יהודים מול הכיליון: תמונה קבוצתית וסיפור אישי
4. יום ג', 10.11.09
20:15-17:00
דר' תמר מצ'אדו - המוסיקה בגרמניה הנאצית:
גבריות, עוצמה וכוח נגד אינטימיות, דמיון ויצירה
5. יום ג', 17.11.09
20:15-17:00
דר' רפי ואגו – גיבורים ומיתוסים במשטרים הקומוניסטיים
6. יום ג', 24.11.09
20:15-17:00
פרופ' ציונה שמשי – לידת ה"גבר-גבר" – דימויי גבורה באמנות המאה ה-20
7. יום ג', 1.12.09
17:00-20:15
דר' נירה פלדמן – האידיאולוגיה הנאצית – השקפת עולם גברית
8. יום ג', 8.12.09
17:00-20:15
פרופ' יצחק מינרבי – הפשיזם וה"אידאל הגברי"
9. יום ג', 22.12.09
17:00-20:15
פרופ' משה צימרמן – מי שלא ייללו עם זאבים.
10. יום ג', 29.12.09
20:15-17:00
גב' חנה רוזנפלד – משורשי הבית לצמרת מנהיגות של הלוחמים
11. יום ג', 5.1.10
18:30-17:00
20:15-18:45
דר' גדעון גרייף – האחים בילסקי "גיבורי היער"
דר' פרומי שחורי - שיח לוחמים – חוויית הלחימה ומושג "הגבורה"
12. יום ג', 12.1.10
20:15-17:00
פרופ' ציונה שמשי – גבורה ללא גיבורים – הנצחה ממסדית והנצחה אישית

The International School for Holocaust Studies
שלוחת ביה"ס המרכזי להוראת השואה בגבעתיים

13.	יום ג', 19.1.10 20: 15-17: 00	דר' בתיה ברוטין – "האוחז בנשק": דמות הלוחם באנדרטאות בארץ ובעולם
14.	יום ג', 26.1.10 20: 15-17: 00	מר נסים דיין – הלוחם היהודי החדש – מתוך חורבותיה של מלה"ע השנייה
15.	יום ג', 2.2.10 20: 15-17: 00	דר' גדעון גרייף – אסירים במחנות – סטריאוטיפים, סטיגמות ומציאות
16.	יום ג', 9.2.10 20: 15-17: 00	גב' נעמי גרוסמן – שיח שורדים מן המחנות: "להיות אסיר במחנות"
17.	יום ג', 16.2.10 20: 15-17: 00	דר' גדעון גרייף – נושאי התפקידים במחנות – סטריאוטיפים, סטיגמות ומציאות
18.	יום ג', 23.2.10 20: 15-17: 00	דר' בתיה ברוטין – אמנים מאחורי גדרות התיל
19.	יום ג', 2.3.10 20: 15-17: 00	דר' תמר מצ'אדו – שירת היהודים במחנות בצל ההשמדה: התמודדות, הישרדות, התנגדות
20.	יום ג', 9.3.10 20: 15-17: 00	מר נסים דיין – בין קורבן לבין תליין בקרב אסירי המחנות
21.	יום ג', 16.3.10 20: 15-17: 00	דר' בתיה ברוטין - מן התופת: אומנים שורדים
23-22.	*יום א', 21.3.10 11: 00-09: 00	"יד ושם", ירושלים, מ-09:00-16:00 – (חופשת פסח) 3 מסלולים לבחירה: 1. סיור מודרך במוזיאון 2. סיור מודרך בתערוכות מתחלפות 3. גב' ליאת בן חביב – מרכז הצפייה מציג: "הגלויה האחרונה" (במאי: סילבן ביגליזון)
	12: 30- 11: 00 16: 00-12: 45	גב' נעמה שיק - צפייה בסרט: "יהי זכרך אהבה" פרופ' יחיאל שיינטוך – עולם המחנות בראי כתביהם של ק. צטניק (יחיאל פיינר), אלי ויזל ומרדכי שטריגלר
24.	יום ג', 13.4.10 20: 15-17: 00	דר' מרגלית שלאין – פרימו לוי – עד מתבונן בהוויה של מחנה ההשמדה
25.	יום ג', 27.4.10 20: 15-17: 00	דר' נירה פלדמן – חורחה סמפרון: "הכתובה או החיים"
26.	יום ג' 4.5.09 20: 15-17: 00	דר' שילהב קסט – "מן השורד הקיבוצי אל השורד הבודד" – עיון בסיפורת הזכרונית
27.	* יום ד', 12.5.10 20: 15-17: 00	פרופ' חנה יבלונקה- שורדי השואה: "גיבורים בעל כורחם"
28.	יום ג', 25.5.10 20: 15-17: 00	דר' בתיה ברוטין – מדור לדור: אמנים בני השורדים

